דאס
אידישע וואָרט
THE GATEWAY OF THE WEST
THE ISRAELITE PRESS

וועטער: קלאָר און קאַלט

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

זון אויפגאנג — 8.08.
זון אונטערגאנג — 5.14.

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עסטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאָג

Vol. 20, No. 20. Winnipeg, Tuesday Jan. 28, 1930. Published daily except Saturday and Sunday.

דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג כח׳ טבת, תר״צ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 4 1930 ASTOR, LENOX TILDEN FOUNDATIONS

הונדערטער אידישע קאָלאָניסטן וועלן אויסגעשלאָסן ווערן פון קאָלעקטיוון און אייגנטום וועט קאָנפיסקירט ווערן

געוועזענע הענדלער וואָס האָבן באשעפטיקט אנגעשטעלטע אָדער ביי וועמען מיטגלידער פון דער פאמיליע האנדלען און אנדערע קאטעגאָריעס איינגעשלאָסן אין באפעל פון ווייס-רוסישן אגראר דעפארטמענט.

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטא")

מאָסקווע, יאנואר 28 (איטא). — נעכטען האָט דער ווייס-רוסישער אגראר דעפארטמענט אָפיציעל באקאנט געמאכט וועלכע פון די אידישע ערד ארבעטער עס וועלן אויסגעשלאָסן ווערן פון די קאָלעקטיוון.

אין דער אָפיציעלער באקאנטמאכונג ווערט געזאָגט אז די אינווענטארן און אויך דאָס געלט פון די אויסגעשלאָסענע פון די קאָלעקטיוון וועלן קאָנפיסקירט ווערן און וועלן פארעכנט ווערן אלס קאפיטאל פון די קאָלעקטיוון.

די אויסגעשלאָסענע זאָלן צו ערשט זיין די יעניקע וועלכע זייענדיק פארמערס פירען נאָך אַן האנדל. צווייטנס, די יעניקע ...

אגיב די ענטפערס וועלן זיין ניט צופרידנשטעלנדע, וועלן זיי אויסגעשלאָסן ווערן פון די קאָלעקטיוון, די אויסגעשלאָסענע מיטגלידער וועלן האָבן דאָס רעכט צו אפעלירן צו א העכערער אינסטאנץ.

עס איז קיין צווייפל ניט אז הונדערטער אידישע ערד ארבעטער וועלן אויסגעשלאָסן ווערן ווייל די צאָל געוועזענע הענדלער צווישן זיי איז זייער גרויס.

אייניקע אידישע ערד - ארבעטער פירן אַן א שטארקן קאמף קעגן קאָלעקטיוויזאציע, מעלדעט דער "אָקטיאבער". זיי טענה׳ן אז קאָלעקטיוויזאציע וועט פירן צו פאָלשטענדיקער אסימילאציע און צו ...

רוסיש-איד. עמיגראנט באגייט זעלבסטמאָרד

(ספעצ. טעלעג. צו ד. א. וו. דורך "איטא")

ריגע, יאנוו. 28 (איטא). — פנחס סאראנדו, א אידישער עמיגראנט פון רוסלאנד, איז דאָ באגאנגען זעלבסטמאָרד, ווען דער אמעריקאנער קאָנסול האָט זיך אָפגעזאָגט פון צו געבן אים א וויזע קיין אמעריקע. דאָס האָט געמיינט, אז ער וואָלט געמוזט צוריקקערן זיך קיין רוסלאנד, און ער האָט בעסער געוואָלט מאכן א סוף צו זיין לעבן.

וויניפעגער ארגאניזאציעס גרייט צו העלפן איד. שולן אין פוילן

א קאָנפערענץ פון היגע אידישע ארגאניזאציעס, פאררופן פון די לינקע פוע״צ, ...

... פארב. בר. 20, קולטור געז. צווייג 1, קולטור. געז. צווייג 2, סטודענטן ליגע פון קולט. געז., מוטער פאראיין פון פרץ־שול, בני אברהם פרי לאָאַן און יונגנט לינקע פוע״צ. א קאָמיטעט פון 7 איז דערוויילט געוואָרן אנצוגיין מיט דער ארבעט, מיט ב. זארעצקי, סעקרעטאר.

ארגאניזאציעס וואָס ווילן זיך באטייליקן אין דער ארבעט זיינען געבעטן צו שטעלן זיך אין פארבינדונג מיט׳ן סעקרעטאר.

אידישע אקטיאָרן וועלן אפשר לאָזן שניידן זייערע געהאַלטן

ניו־יאָרק, יאנוו. 27 (איטא). — דער קריזיס אינ׳ם אידישן טעאטער האָט פאראורזאכט א שטורמדיקע פארזאמלונג פון דער אידישער אקטיאָרן יוניאָן, וואו די מייסטע מיטגלידער האָבן פראָטעסטירט קעגן דעם פארזוך פון די טעאטער פארוואלטער צו שניידן די געהאַלטן פון די אקטיאָרן.

גוסקין, דער פארוואלטער פון דער יוניאָן, האָט געגעבן אן איבערבליק איבער דער לאגע, אפעלירנדיק צו די אקטיאָרן צו נעמען אין אנבאטראכט דעם שווערן מצב פונ׳ם אידישן טעאטער. צום סוף איז באשלאָסן געוואָרן אז גוסקין זאָל באטראכטן די לאגע פון יעדן אידישן טעאטער באזונדער, איידער די אקטיאָרן וועלן דערלויבן צו שניידן זייערע געהאַלטן.

עס איז אויך באשלאָסן געוואָרן צו באשטימען א ספעציעלע קאָמיסיע וואָס זאָל געפינען מיטלען ווי צו פארבעסערן די לאגע פונ׳ם אידישן טעאטער.

... זייערע פראָדוקטן צו פריוואטע סוחרים און ניט צו קאָאָפּעראטיוון.

די רעגירונג וועט מיט דער הילף פון "אזעט", אין פארלויף פון פעברואר מאָנאט, דורכפירן אן אויספאָרשונג אין יעדער אידישער קאָלאָניע מיט׳ן צוועק צו פעסטשטעלן דעם סאציאלן מצב פון יעדן אידישן ערד ארבעטער ווי אויך זיין פארגאנגענהייט. יעדער ערד ארבעטער וועט דארפן אויספילן א פאפיר און ענטפערן אויף א צאָל פראגעס.

פרעמיער ברעקען פאָדערט הילף פאר ארבעטלאָזע פון אָטאַווא

די פעדעראלע רעגירונג האָט דעם אויפזיכט אויף אימיגראציע, און זי דארף דערפאר זיין פאטש טיילווייז האפליכטעט אויפצוהאלטן די ארבעטסלאָזע, — איז די באהויפטונג געמאכט פון פרעמיער ברעקען אין דער לעגיסלאטור נעכטן. ער האָט דערקלערט אז ער וועט באשטיין אויף דעם, אז די פעדעראלע רעגירונג זאָל ביי־טראָגן א דריטל פון דעם פאנד וואָס איז נויטיק פאר׳ן אויפהאלט פון די ארבעטסלאָזע.

ענטפערנדיק אויף דער שארפער קריטיק פון דזשאָן קווין, למאי די ארבעטסלאָזיקייט פראגע איז ניט דערמאָנט געוואָרן אין דער רעדע פון טראָן, האָט ער אויסגעדריקט זיין פארדראָס פאר דעם.

ער פארזיכערט אָבער, אז ער האָט עס ניט פארזעען, נאָר ער האָט געפונען עס פאר אומנויטיק און, אין א געוויסן זינען, ניט ראטזאם.

דזשאָזעף בערניער, קאָנס., סט. באָניפייס, האָט פארלאנגט באלדיקע האנדלונג. "אלע ארבעטסלאָזע וועלן שטארבן איידער עפעס וועט געטאָן ווערן", האָט ער געזאָגט.

די ארבעטסלאָזיקייט פראגע וועט ווייטער דיסקוטירט ווערן אויף דער זיצונג היינט אָוונט.

פראנקרייך שלאָגט פאָר באגרעניצונג פון טאָנאזש, אנשטאט דער צאָל פון קריגס שיפן

לאָנדאָן, יאנוו. 28. — פראנקרייך האָט אויף דער נעכטיקער זיצונג פון פלאָטן קאָנפערענץ אָפגעהאלטן א זיג, אויספירנדיק, אז עס זאָל גענומען ווערן אין פארשלאג צו באגרעניצן דעם טאָנאזש פון די פלאָטן פון יעדער מלוכה, אנשטאט צו באשריינקען די צאָל פון קריגס־שיפן.

איטאליעס פארשלאג, וועגן באשטימען דער מאקסימום און מינימום פלאָט פון יעדער מלוכה, איז דערווייל אָפגעלייגט געוואָרן.

ענגלאנד האָט געמאכט א שטארקן ...

רושם אויף דער קאָנפערענץ דערמיט וואָס זי האָט אָפגעשטעלט דעם בוי פון צוויי קרייצערן צו 10 טויזנט טאָן יעדערער, וועלכע מען האָט שוין געהאט אנגעהויבן צו בויען אין נאָטומבערלענד. איידער ער איז געפארן קיין אמעריקע, האָט פרעמיער מאקדאנאלד ציטווייליק אָפגעשטעלט דעם בוי פון די צוויי קרייצערן, אָבער איצט האָט מען זיי שוין ענדגילטיק אויפגעגעבן.

די זיצונג האָט אנגעהאלטן דריי שעה, און אויף איר זיינען באריערט געוואָרן פארשיידענע פראגן, איינשליסנדיק די פראגע פון פלאָטן־גלייכהייט צווישן פראנקרייך און איטאליע, אויף וואָס די לעצטע באשטייט. היינט קומט פאר נאָך א זיצונג אין סט. דזשיימס פאלאץ.

בעלסקי ניט געשטאָרבן פון הונגער, דערקלערט אלד. סימפקין

די סומע פון $37 איז אנגעקומען אין רעדאקציע פון "דאָס אידישע וואָרט" פאר דעם פאָלקס-געצייג קאמפיין פאר די דעקלאסירטע אידן פון רוסלאנד, פון א. גארדאָן, לעטברידזש, אלטא. דאָס געלט איז געזאמלט געוואָרן פון די דאָרטיקע אידן. די נעמען פון די ביישטייערער ווערט באזונדערס פארעפנטלעכט.

אנדערע אידן פון די מערב קאנאדער ישובים זיינען געבעטן צוצושיקן אויך זייערע ביישטייערונגען צו דעם פאנד.

"וויניפעג דערלאָזט ניט אז אירע בירגער זאָלן שטארבן פון הונגער", — האָט נעכטן דערקלערט אַלדערמאן דזש. סימפקין, פארזיצער פון דער שטאָטיקער געזעלשאפטלעכער וואוילזיין קאָמיסיע, און אויך פון דעם קאָמיטעט פון ארבעטסלאָזיקייט.

די דאָזיקע באמערקונג האָט ער געמאכט וועגן דעם פארשפרייטן קלאנג, אז דזש. בעלסקי פון סעלקירק עוו., איז געשטאָרבן פון הונגער.

באלד ווי דער טויטער קערפער איז געפונען געוואָרן האָבן באאמטע פון "סאָשעל וועלפעיר" באזוכט דעם צימער וואו דער פארשטאָרבענער איז געלעגן — האָט דערקלערט אַלדערמאן סימפקין — און זיי האָבן דאָרטן געפונען עטלעכע לאַבנס ...

ברויט, און א זעקל קארנמעל און אויך עפעס. אויפ׳ן בעט איז געווען בעטגעוואנט און קליידער. דער קערפער איז געפונען געוואָרן ליגנדיק אויפ׳ן דיל, און דאָס איז א באווייז אז בעלסקי איז ניט געשטאָרבן פון הונגער.

אַלדערמאן סימפקין האָט דערקלערט אז בעלסקי איז ניט געווען באוואוסט צו דער "סאָשעל וועלפעיר" קאָמיסיע אָדער עס איז פעסטגעשטעלט געוואָרן אז דער פארשטאָרבענער האָט זיך ניט געווענדעט צו זיי נאָך הילף ווי אויך ניט צו קיין אנדער הילפס ארגאניזאציע אין שטאָט. ער איז געשטיצט געוואָרן פון זיינעם א ברודער וועלכער האָט געמאכט אלע נויטיקע פארבארייטונגען צו באערדיקן דעם טויטן, — האָט מר. סימפקין געזאָגט.

ווירקזאַמע ציון קאָנפערענץ אין לאָנדאָן

לאָנדאָן, יאנוו. 28 (איטא).— נאָך דער קאָנפערענץ פון דער ענגלישער ציוניסטישער פעדעראציע, איז דאָ אָפגעהאלטן געוואָרן א פאראייניקטע קאָנפערענץ פון קרן־היסוד דעלעגאטן, פון דער ענגלישער ציוניסטישער פעדעראציע און פון מיטגלידער פון דער אידישער אגענטור, און די אינטערעסן פון קרן־היסוד.

גאָלדסמיט האָט פארגעשלאָגן א רעזאָלוציע, אין וועלכער עס ווערט אויסגעדריקט גרויס צופרידנהייט מיט דער דעמאָנסטראציע פון אידישער סאָלידאריטעט און פראקטישער מיטארבעטערשאפט פון אלע שיכטן פון ענגלישן אידנטום.

צוויי מיליאָן דאָלאַר אין פיר יאָר איז ציל אויפגעשטעלט פון פאָלקס געצייג קאמפיין

קאָנווענשאָן באשליסט אנצופירן קאמפיין פאר האלבן מיליאָן דאָלאַר א יאָר

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

ניו־יאָרק, יאנוו. 27 (איטא). — אויף דער לעצטער זונטאגדיקער זיצונג פון פאָלקס-געצייג קאמפיין קאָנווענשאָן איז באשלאָסן געוואָרן, אז די ארגאניזאציע זאָל פאר איר אויסגעברייטערטער ארבעט, וואָס שליסט איין הילף פאר די פאראָרימטע אידן פון אלע לענדער, דורכפירן א קאמפיין פאר צוויי מיליאָן דאָלאַר פאר די קומענדיקע פיר יאָר, — צו האלבן מיליאָן דאָלאַר א יאָר.

עקס קייזער פייערט 71טן געבורטסטאָג

דאָארן, האָלאנד, יאנוו. 28. — עקס קייזער ווילהעלם האָט צום עלפטן מאָל געפייערט דאָ נעכטן זיין געבורטסטאָג אין גלות, ווערנדיק 71 יאָר אלט. די פייערונג איז געווען די איינפאכסטע וואָס ער האָט ווען געהאט. פון זיין משפחה זיינען אנוועזנד געווען ביי דער פייערונג בלויז דריי פון זיינע זין, איינשליסנדיק דעם געוועזענעם קרוין־פרינץ.

—(::)—

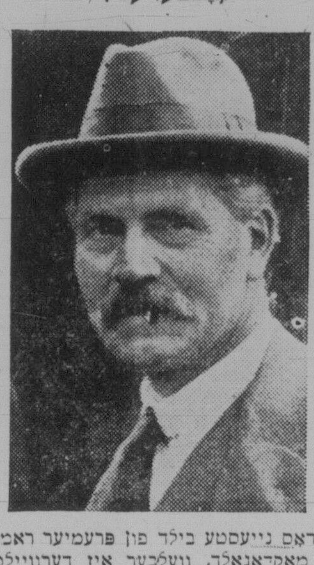

דאָס נייעסטע בילד פון פרעמיער ראמזי מאקדאָנאלד, וועלכער איז דערוויילט געוואָרן פארזיצער פון דער פלאָטן קאָנפערענץ וואָס ווערט איצט אָפגעהאלטן אין לאָנדאָן.

דער פארזיצער פון דער פלאָטן קאָנפערענץ

היינט פרויען לאַנטשאָן אין בית - יתומים

א לאַנטשאָן פאר פארטרעטערנס פון היגע אידישע פרויען ארגאניזאציעס ווערט דורכגעפירט היינט, 12.30 נ. מ., אין בית-יתומים, אין פארבינדונג מיט די פארבארייטונגען וואָס ווערן געמאכט פאר דער פייערונג פונ׳ם 10-יאָריקן יובילעי פון דער אינסטיטוציע.

דער צוועק פון דעם צוזאמענקום איז אנצוצייכענען פלענער פאר דער ארייַנציאונג פון אלע אידישע פרויען פון מערב קאנאדע אינ׳ם ערן ליסט פונ׳ם בית-יתומים, כדי זיי זאָלן מיט זייערע יערלאכע ביישטייערונגען דעקן דעם יערלאכן דעפיציט פון דעם אנשטאלט.

באריכט וועגן סיימאָן קאָמיסיע איז געווען א געפעלשטער

לאָנדאָן, יאנוו. 28. — דער באריכט וואָס איז דערשינען אין דיילי עקספרעס לעצטן שבת, וועגן דעם אז די סיימאָן קאָמיסיע האָט באשלאָסן קעגן באלדיקן "האָום רול" פאר אינדיע, איז געווען א געפעלשטער. ווישנו קארענדעקאר, אן אינדישער זשורנאליסט, האָט זיך מודה געווען, אז ער האָט אליין אנגעשריבן דעם באריכט פאר דער צייטונג, אָן וועלכער ס׳איז אינפארמאציע, און ער האָט עס געטאָן בלויז־דערפאר, ווייל ער האָט זיך גענויטיקט אין געלט.

די דאָזיקע דערקלערונג האָט דאָ נעכטן געמאכט אין הויז סער וויליאם דזשאָוויט, אטארני דזשענעראל. ער האָט דערציילט, אז, וואָלט דער באריכט געווען אן אויטאָריזירטער, וואָלט עס געווען זייער אן ערנסטער פאל, ווייל דאָס וואָלט געצייגט אז אימעצער פון דער סיימאָן קאָמיסיע האָט ארויסגעגעבן אירע סודות. די פריוואטע אנטדעקונג וואָלט בכלל געמאכט א סך שווערער די לייזונג פון דער אינדישער פראגע.

ער האָט זיך דערפאר געשטעלט אין פארבינדונג מיט פארזיצער בלומענפעלד, פון דיילי עקספרעס, און יענער האָט ארויסגעקראָגן די געשריבענע דערקלערונג פון קארענדעקאר, אין וועלכער ער לייקענט אליין אָפ זיין באריכט.

—(::)—

אַלטער מאַן באגייט זעלבסטמאָרד אין סט. וויטאל

מעטיו בעקער, 60 יאָר אלט, פון 27 אוסטיק עוועניו, סט. וויטאל, איז נעכטן געפונען געוואָרן א דערשאָסענער ארום זיין היים מיט א קויל וואונד אין קאָפּ.

צווישן זיינע קני איז געלעגן א ביקס און די פאָליציי גלויבט אז ער איז באגאנגען זעלבסטמאָרד. מען גלויבט אז זאָרג איבער דעם שוואכן געזונט פון זיין פרוי האָט אים געטריבן צו דעם דאָזיקן טאָט.

—(::)—

יובילעי פון נאָדל פאַך יוניאָן פעברואר 15טן

די אינדוסטריעלע יוניאָן פון נאָדל פאך ארבעטער וועט שבת דעם 15טן פעברואר פייערן איר ערשטן יערלאכן יובילעי מיט א באנקעט, מוזיקאלישער פראָגראם און טאנץ אין פרייהייטס טעמפּל, 8.30 אָוונט.

די יוניאָן בעט אלע פריינטלאכע ארגאניזאציעס צו האלטן פריי דעם אָוונט און צושיקן באגריסער.

פאָול ליטווינאָוו באַפרייט פון קלאַגע

פאריז, יאנוו. 28. — פאָול ליטווינאָוו, א ברודער פון מאקסים ליטווינאָוו, איז אין היגן געריכט באפרייט געוואָרן פון דער קלאגע פון פעלשן סאָוועטישע אונטערשריפטן.

פאָול ליטווינאָוו איז דאָ ארעסטירט געוואָרן דעם 20טן, 1928, אויף דער קלאגע אז ער זאָל האָבן געפעלשט דרעפטס אויף צוויי מיליאָן דאָלאַר אונטער דער חתימה פון דער סאָוועטישער האנדלס דעלעגאציע פון וועלכער ער איז געווען א באאמטער. די האנדלס דעלעגאציע האָט אָפגעלייקנט די אונטערשריפטן, אָבער ליטווינאָוו האָט גע׳טענה׳ט, אז ער איז באפולמעכטיקט געוואָרן פון איר אונטערצושרייבן זיי.

געזעלשאפטלאכער קאַלענדאַר

דינסטאג, יאנואר 28

"לינען שאוער" און "סילווער טי" פון פיאָנערן פרויען קלובן ביי מרס. קאָטארין, 178 מעטעסאָן עווע., 2.30 ביז 12.

דר. וויקטאר ביי מוטער פאראיין פון א. ר. שול, 8.30 אָוונט, אין פרייהייט־טעמפּל: "קינדער פארברעכנס".

שטודיר קרייז פון לינקע פוע״צ, 8.30 אָוונט, אין פרץ־אינסטיטוט.

מיטוואָך, יאנואר 29

לייען קרייז פון מוטער פאראיין פון פרץ־שול, ביי מרס. גובערמאן, 312 באָיד עווע., 2.30 בייטאָג.

ברידזש און וויסט פון לידיס אקז. פון מ. ב. קליניק, 8.30 אָוו., אין י. מ. ה. א. 25 סענט.

פאַרזאַמ. פון פוע״צ פרויען קלוב 8.30 אָוו., אין פרץ אינסטיטוט.

פארזעצונג פון דעבאטע איבער שניאור־סאָנס "קאַראַהאַר" ביי בר. 2 פוע״צ, 8.30 אָוונט, אין פרץ אינסטיטוט.

שוועסטער אָוונט פון לידיס אקזיליערי פון כנסת ישראל שול, 8 נ.מ., אין שול.

פרייטאָג, יאנואר 31

פארזאמלונג פון לינקע פוע״צ, 8.30 נ.מ., אין פרץ אינסטיטוט.

זונטאָג, פעברואר 2

טיי פאר ת״ת באָזאר ביי מרס. טשאַדירקער, 121 אייקינס סט., 3 ביז 12 נ.מ.

לעניןטרויער־פארזאמלונג 2.30 בייטאָג אין קווינס טעאטער, אויפגעפירט איד. קאָמ. סעקציע און קאָמ. יוג. רייכע פראָגראם.

עפנטלאכער באנקעט לכבוד ניי־דערוויילטע דירעקטאָרן פון מ. ב. קליניק, 7 אָוו., אין קליניק. רבי רובינשטיין רעדנער.

פארזאמלונג פון יוגנט פאראיין לינקע פוע״צ, 2.30 נ.מ., אין פרץ אינסטיטוט.

מיטוואָך, פעברואר 5

25־סענט טיי פון לידיס אקז. מ. ב. קליניק, 8.30 אָוו., אין י. מ. ה. א. ...

שבת, פעברואר 8

זונטאָג, פעברואר 9

איידער צו פירן א פארהייראַט לעבן, קערט זיך אום אנטלאָפענער ארעסטאנט צוריק אין טורמע

בעלגראד, יאנוו. 27. — "האָט רחמנות, רעטעט מיך, לאָזט מיך אריין צוריק אין טורמע, איך וויל אָפזיצן מיין טערמין", — מיט די דאָזיקע ווערטער האָט זיך געבעטן ביים אויפזעער פון היגער טורמע אן ארעסטאנט וועלכער איז געווען פאראורטיילט אויף אכצן יאָר, און ער איז פון דאָרטן אנטלאָפן נאכדעם ווי ער איז דאָרטן אָפגעזעסן פערצן יאָר.

אויף דער פראגע פון דעם אויפזעער וואָס עס האָט אים צוריק געבראכט, האָט דער ארעסטאנט געענטפערט: "איך האָב געוואָלט זיין א פרייער מענש, האָב איך אָבער צו מיין אומגליק חתונה געהאט, און איך פארזיכער אייך אז די צרות וואָס איך האָב אריינגעכאפט פון מיין ווייבל אין די אכט מאָנאטן וואָס מיר זיינען געווען פארהייראַט, זיינען מכפר אויף פערצן יאָר טורמע. און איידער אזא פרייהייט וויל איך בעסער זיצן נאָך 14 יאָר אין טורמע און אפילו מער, אויב נויטיק.

—(::)—

פארזאָנען געזוכט

מר. דוואָרטשיק, — א דרינגנדיקע מעלדונג פאר אייך וועגן אייער ברודער. זיך ווענדן אין רעדאקציע פון "דאָס אידישע וואָרט", נומ. 312.

ווענט פון יריחו פון פאר יהושע׳ס צייטן ארויסגעגראָבן פון פאָרשער

אָנב - אורחא

פון מארק

אויפ׳ן אמעריקאנעם שטייגער

ארבעטסלאָזיקייט, ווי באקאנט, איז א פראבלעם פאר אלע לענדער וואָס פארמאָגן אינדוסטריעס. א פראבלעם איז דאָס אפילו פאר סאָוועט רוסלאנד, וואָס האָט, לויט איר שוואך אנטוויקלטער אינדוסטריע, אפשר מער ארבעטסלאָזע, ווי וועלכעס ס׳איז אנדער לאנד.

אין אזא אינדוסטריעל לאנד ווי ענגלאנד, איז איצט די ארבעטסלאָזיקייט אפשר דאָס וויכטיקסטע פראבלעם פון לאנד, און אויב מאקדאָנאלדס רעגירונג זאָל דאָרטן איינגיכן פאלן, וועט עס גיכער זיין צוליב איר הילפלאָזיקייט אין לייזן די דאָזיקע פראגע, ווי צוליב עפעס אנדערש.

אָבער אומעטום זוכט מען מיטלען און מען מאכט גרויסע פלענער. מיניסטאָרן, שטאטסלייט, פאליטיקער און עקאנאָמיסטן ברעכן זיך די קעפ אויף דעם דאָזיקן פראבלעם. ארבעטער ארגאניזאציעס, סיי פאליטישע און סיי עקאנאָמישע, שטעלן גרויסע פאָדערונגען, — נאציאָנאליזאציע פון אינדוסטריעס און א. וו. — ביז סאָציאליזם.

אָבער ניט אמעריקע. אמעריקע האָט זיך פיינט ברעכן דעם קאָפּ. אין צארישן רוסלאנד האָט מען אמאָל אויך פיינט געהאט ברעכן זיך דעם קאָפּ, — האָט מען אלע צרות אויסגעקערט אויף די אידן. אמעריקע קערט אויס אלע צרות אויף די אימיגראנטן.

***

ארבעטסלאָזיקייט איז דאָ אין אמעריקע, מיט איר גאנצער געוואלדיקער פראָספּעריטעט, פאקטיש אלעמאָל מער, ווי וואו ס׳איז אנדערש. ווער רעדט שוין אין די צייטן פון א קריזיס, ווי ביי איצטיקן מאָמענט, איז גאָר קיין גוזמא ניט, ווען די צאָל ארבעטסלאָזע דערגרייכט ביז אכט מיליאָן.

אָבער אויסער אָפשאצונגען פון דער צאָל ארבעטסלאָזע האָט מען דאָ גארנישט. א מער־ווייניקער גענויע אינפארמאציע האָט מען פון די ארבעטסלאָזע אין די ארגאניזירטע פאכן, א דאנק די סטאטיס־ ...